

การประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานของแผนงาน

แผนงานวิจัยการพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงปลาแมนดาริน, *Synchiropus splendidus* (Herre, 1927) เพื่อการอนุรักษ์และการผลิตเชิงพาณิชย์ เป็นงานวิจัยพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงปลาแมนดารินสำหรับการผลิตเชิงพาณิชย์ มีระยะเวลาการดำเนินการ 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556-2558 ปีที่รายงานเป็นปีแรกของแผนงานวิจัย

โครงการวิจัยภายใต้แผนงานวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ประกอบไปด้วย 3 แผนงานวิจัยย่อย 5 โครงการวิจัย ซึ่งผลการดำเนินงานพบว่า ส่วนใหญ่มีความล่าช้าในเรื่องของเวลาที่ช้ากว่าแผนงานที่กำหนดเอาไว้ในโครงการ แต่ทุกโครงการมีการดำเนินการตามกิจกรรมของโครงการที่กำหนดไว้ทั้งสิ้น มีความก้าวหน้า ตามรายละเอียดที่แสดงไว้ในรายงานผลการการบริหารแผนงานวิจัย

สาเหตุที่ทำให้การดำเนินงานของโครงการในแผนงานวิจัยต้องมีความล่าช้า เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงกับสัตว์ชนิดใหม่ เช่นปลาแมนดาริน ต้องพึ่งพาตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองจากธรรมชาติ และขาดข้อมูลพื้นฐานของการวิจัย ทำให้ต้องเผชิญปัญหาอุปสรรคนอกเหนือจากที่กำหนดเอาไว้ในโครงการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการหาตัวอย่างที่ใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ สำหรับการทดลองไม่ได้ การเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ปลาแมนดาริน ไว้ใช้ในการทดลองเป็นเวลานาน ต้องมีอาหารธรรมชาติที่มีคุณภาพ จำนวนมากเป็นอาหาร บางครั้งทำให้เกิดการขาดแคลนอาหาร ส่งผลต่อความสมบูรณ์ของพ่อแม่พันธุ์ปลาแมนดารินและส่งผลกระทบต่อลูกปลาแมนดารินวัยอ่อนที่ใช้ในการทดลอง เป็นต้น

ถึงแม้โครงการจะมีความล่าช้าของเวลา ในการดำเนินงานเนื่องจากอุปสรรคที่กล่าวมา แต่ทุกโครงการมีการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดเอาไว้ ในทุกโครงการอย่างครบถ้วน และมีผลการวิจัยปรากฏ เพียงแต่บางโครงการยังมีความจำเป็นต้องทำการทดลองซ้ำอีก เพราะผลที่ได้ยังไม่สามารถนำไปใช้ในการวิจัยในขั้นต่อไปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ได้

เมื่อประเมินความสำเร็จของแผนงานวิจัย ความสำเร็จที่กำหนดเอาไว้ในแผนงานวิจัยในปีแรกของแผนงานวิจัย คือ พันธุศาสตร์เซลล์ของปลากลุ่มตราโกเน็ต ชีววิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกินอาหารและการสืบพันธุ์ของปลาแมนดาริน, *S. splendidus* ที่ได้มาจากธรรมชาติ การพัฒนาการของปลากลุ่มตราโกเน็ตวัยอ่อน ออกแบบและสร้างระบบการเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ปลาเพื่อใช้ในการทดลองระบบพ่อแม่พันธุ์ เทคนิคการอนุบาลลูกปลาเบื้องต้นเพื่อนำมาใช้ในการทดลองเกี่ยวกับการอนุบาลลูกปลา และเริ่มทำการทดลองอนุบาลลูกปลาที่ความหนาแน่นแตกต่างกัน และการสำรวจความชุกและโอกาสที่เกิดโรคในปลาแมนดารินปีที่ 1 ซึ่งผลที่ได้คือ

(1) ข้อมูลทางชีววิทยาที่จะถูกนำไปใช้ในการพัฒนาเทคนิคการดูแลพ่อแม่พันธุ์ปลาแมนดาริน

(2) ได้องค์ความรู้ด้านพันธุกรรมที่ใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ในอนาคต

(3) ได้ระบบสำหรับทดลองการเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ปลาแมนดารินสำหรับการทดลองในปีที่ 2 และ 3 ต่อไป

(4) ได้ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับไปสู่การพัฒนาเทคนิคการอนุบาลลูกปลาแมนดาริน และการทดลองเรื่องอาหารเสริมสำหรับลูกปลาต่อไปในปีที่ 2 และ 3

(5) ได้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโรคที่มีโอกาสเกิดในปลาแมนดาริน

ซึ่งผลที่ได้ในปีที่ 1 นี้ เป็นผลสำเร็จเบื้องต้น (P) ที่นำไปใช้ในการต่อยอดการวิจัยในปีที่ 2 และ 3 รวมถึงองค์ความรู้ในการจัดการงานวิจัยในอนาคตได้